

Remissyttrande: Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans

Finansdepartementet Dnr: Fi2021/00551

Kommunstyrelsens ordförande lämnar efter delegationsbeslut följande remissvar angående Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans.

Arjeplog, Dorotea, Malå, Sorsele, Vilhelmina och Åsele kommun har utsetts till remissinstanser gällande tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans.

Kommunerna har gemensamt tagit del av remissen och förankrat remissvaret i Region 10¹ kommunchefsgrupp.

Vi ställer oss positiva till införandet av ett stöd till ekonomiskt svaga kommuner. Stödet gör det ekonomiskt möjligt för kommuner att jobba med satsningar på strukturomvandling för att förbättra sin ekonomi och skapa en ekonomi i balans. Det är svårt för kommuner som uppfyller kriterierna för stödet att klara av att ekonomiskt lägga pengar på sådana åtgärder samtidigt som det behövs resultat för att kompensera balanskravsunderskott. Av den anledningen stödjer vi också att detta är ett riktat statsbidrag och inte del av de generella bidragen. Vi ser positivt på att stödet är flexibelt och kan användas på olika sätt i kommunerna och regionerna då våra respektive utmaningar kan variera stort, liksom lösningarna på dem.

Vi anser att kriterierna för att ha rätt att söka stödet är relevanta och rimliga men anser dock att formuleringen bör ändras till "Det redovisade balanskravsresultatet var negativt *eller noll* i minst två år under perioden 2015 - 2019". Detta då en kommun kan ha haft ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar och därmed tvingats nyttja resultatutjämningsreserven för att täcka underskott, men genom det kunnat redovisa ett balanskravsunderskott som varit noll. Det innebär ändå att kommunen har en svag ekonomi.

Vi bedömer det som rimligt att stödet också ska vara tillgängligt att söka även för den kommunala koncernens helägda bolag och stiftelser.

Prioriteringarna av bidraget till kommuner och regioner som har en högre än genomsnittlig skattesats bedöms som en rimlig prioriteringsordning då ytterligare höjda skatter innebär en försämring för våra invånare och minskar vår attraktivitet för både boende och företag i relation till kommuner med lägre skattesats. Verkyget att höja skattesatsen är redan förbrukat i dessa kommuner.

Vi är dock tveksamma till den avslutande formuleringen i avsnitt 3.7 "Bidraget bör kunna ges som hel- eller delfinansiering av åtgärderna och beviljas i mån av tillgång på medel". Vi är oroliga över att denna skrivning kan innebära att medel beviljas, kommunerna genomför åtgärder och upparbetar kostnader och att när slututbetalningen ska göras så har staten inte

¹ Samverkan mellan kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Åsele.

nog avsatta medel för att betala ut stödet och därmed lämnar redan ekonomiskt utsatta kommuner och regioner i än värre situation. Speciellt små kommuner blir hårt utsatta då några miljoner kronor är en stor andel av vår totalbudget. Vi har erfarit detta förfarande från Migrationsverket och vill poängtera att det är av yttersta vikt att staten öronmärker medel för att klara av att betala ut medel som beviljats.

I avsnitt 3.8 beskrivs möjligheterna med delredovisningar. Vi skulle föreslå att delredovisningar också förenas med delutbetalningar. Delvis förskottsutbetalning är bra, men då stödet troligen kan vara någon eller ett par miljoner kronor per år innebär det en belastning på små kommuners likviditet, även om det rent bokföringsmässigt inte belastar resultatet.

Kraven på ansökan och redovisning upplevs som rimliga, men det är viktigt att de inte innebär en allt för stor administrativ börda då dom kommuner med tuff ekonomi ofta är små kommuner med begränsade resurser. Om ansökan är allt för krävande kan det leda till en oönskad effekt genom att de allra hårdast utsatta kommunerna med mycket svag ekonomi inte har kapacitet att ansöka om stödet och därmed inte kan ta del av det.

Avslutningsvis är vi helt eniga med utredningens konklusioner i avsnitt 5.1 att fördelning utifrån invånarantal inte är lämpligt då ett utvecklingsarbete kostar ungefär lika mycket i en liten som i en stor kommun.

Våra sex kommuner är positiva till promemorian i sin helhet och välkomnar denna typ av omställningsstöd för att på lång sikt möjliggöra för kommuner att effektivisera sin verksamhet genom strukturella insatser.

Arjeplogs kommun

Isak Utsi

Kommunstyrelsens ordförande